

Wobsah

	Predspomnjenje.....	10
1	Zawod.....	11
1.1	Michał Frencl - pochod, žiwjenjoběh askutkowanje.....	11
1.1.1	Hrube rěčnogeografiske zarjadowanje za rěč Frencla relewantnych městnosćow.....	12
1.2.	Relewanca azaměr džěła.....	13
1.3	Tekstowa baza předležaceho džěła.....	14
1.3.1	Hłowne rěčne pomniki Frencla.....	14
	Sćeni Mateja a Marka z lěta 1670 (Fr 1670).....	14
	Budestečanska dupa z lěta 1688 (Fr 1688).....	17
	Japoštołski katechizm z lěta 1693 (Fr 1693).....	19
	Wot Frencla přeložene džěle Knihy psalmow z lěta 1703 (Fr 1703).....	20
	Nowy zakon z lěta 1706 (Fr 1706).....	22
1.3.2	Dalše rěčne pomniki Frencla.....	23
1.3.3	Digitalne wersije hornjoserbskich rěčnych pomnikow druhich awtorow.....	24
1.3.4	Dalše wobkedźbowane rěčne pomniki.....	25
1.4	Staw slědženja.....	27
1.4.1	Džěła, kotraž su eksplacitnje Michałej Frenclaj a jeho rěči wěnowane.....	27
1.4.2	Informacije wo rěči Frencla w nastawkach wo staršim hornjoserbskim pismowstwje.....	29
1.4.3	Džěła wo rěči Abrahama Frencla.....	29
1.4.4	Za rěč Frencla relewantne informacije w dalšich publikacijach.....	30
1.4.5	Genealogiske slědženja.....	30
1.5	Kmetodice.....	30
1.6	Digitalne wotpiski Frenclowych pomnikow.....	32
1.7	Pytanje w digitalnych wotpiskach.....	33
1.8	Konwencije přicitowanju z rěčnych pomnikow.....	33
2	Grafiski system.....	34
2.1	Možne žorła wowliwowanja Frencloweje grafiki.....	34
2.2	Analyza grafiki - zawod.....	38
2.3	Wulko- a małopisanje.....	39
2.4	Rozno- a hromadźepisanje prepozicijow.....	40
2.5	Woznamjenjenje palatalnosće/palatalizowanja.....	43
2.6	-Wosebitosće při woznamjenjenju wokalow.....	49
2.6.1	Grafiske woznamjenjenje zwuka [ě].....	49
2.6.2	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>i</i>	55
2.6.3	Grafiske woznamjenjenje zwuka [o].....	57
2.6.4	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>y</i>	63
2.6.5	Pisanje diftongow <i>aw, ew, iw, ow, uw, yw</i>	65
	Pisanje diftonga <i>aw</i>	66
	Pisanje diftonga <i>ow</i>	68

2.7	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>j</i> , kotrež steji za [i].....	68
2.7.1	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>aj, ej, ej, oj, dj, uj, yj</i>	70
2.7.2	Grafiske woznamjenjenje hiatus wotstronjaceho [i].....	72
2.8	Grafiske woznamjenjenje sibilantow.....	74
2.8.1	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>s</i>	74
2.8.2	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>z</i>	79
2.8.3	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>c</i>	81
2.8.4	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>l</i>	83
2.8.5	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>ž</i>	84
2.8.6	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>c, c</i>	85
2.8.7	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>dž</i>	88
2.8.8	Grafiske wotpowědniki za džensniše <i>př, kř, tř</i>	89
	Grafiske wotpowědniki za <i>př, kř</i>	89
	Grafiske wotpowědniki za <i>tř</i>	90
2.9	Wuži wanje grafema <i>h</i>	91
2.9.1	Pisanje grafema <i>h</i> w sklonjowanych formach werba 'hić' (typ: <i>hdu, hdiefch</i>).....	91
2.9.2	Pisanje grafema <i>h</i> w słownej swojbjemjen- (<i>mjeno</i> atd. - typ: <i>hmeno</i>).....	92
2.9.3	Pisanje grafema <i>h</i> we formach werba 'być' (typ: <i>hfy, hfem</i>).....	92
2.9.4	Pisanje grafema <i>h</i> we formach werba 'wjesc' (typ: <i>wehdu, wehdiefch</i>).....	93
2.9.5	Pisanje grafema <i>h</i> we formach werba 'chcyć' (typ: <i>hcu, hcefch</i>).....	93
2.9.6	Pisanje grafema <i>h</i> tež při morfonologiskej změnje (typ: <i>Boha - Bohii</i>).....	94
2.9.7	Pisanje grafema <i>h</i> k wotstronjenju homografije resp. k rozeznawanju homonymow (typaj: <i>wohn 'won' vs. won 'won' a lofi 'hłos' vs. lohfi 'włos'</i>).....	94
2.10	Grafemw.....	95
2.11	Dalše grafiske wosebitosće.....	99
2.11.1	Pisanje <i>t h</i>	99
2.11.2	Pisanje <7.....	100
2.11.3	Dwojne konsonanty.....	100
2.12	Zjeće a wuhodnoćenje: Grafiske systemy we Fr 1670 do Fr 1706.....	102
2.12.1	Kontinuity a diskontinuity mjezy grafiskimi systemami we Fr 1670 do Fr 1706.....	102
2.12.2	Grafiske wosebitosće jednotliwych pomnikow.....	103
2.12.3	Kopjenje funkcijow jednoho grafema resp. kombinacije grafemow.....	105
2.12.4	Prašenje českeho a polskeho wliwana grafiske systemy Fr 1670 do Fr 1706.....	106
2.12.5	Cyłkowe hodnoćenje wuwica grafiskeho systema pola Frencla.....	109
3	Fonetika	111
3.1	Změna 'a' > 'e'.....	111
3.1.1	Změna 'a' > 'e' w hornjoserbsčinje.....	111
3.1.2	Wotblyšč změny 'a' > 'e' we Fr 1670 do Fr 1706.....	113
3.1.3	'a' w bazisowych morfemach.....	113
3.1.4	'a' w deriwaciskich morfemach.....	118
3.1.5	'a' w gramatickich morfemach.....	122

3.1.6	Wuwice změny 'a' > 'e'. Přirunanje z dalšimi řečnymi pomnikami.....	122
3.2	Změna <i>aj</i> > <i>ej</i> po njepalatalnym konsonance.....	125
3.3	Přechode > o.....	128
3.3.1	Relevantne pozicije změny <i>e</i> > <i>o</i> w serbšćinje.....	128
3.3.2	Změna <i>e</i> > <i>o</i> w gramatskich morfemach.....	129
3.3.3	Změna <i>e</i> > <i>o</i> w něhdyšich <i>tert/telt</i> -skupinach.....	136
3.3.4	Změna <i>e</i> > <i>o</i> zwonka něhdyšich <i>tert/telt</i> -skupinow.....	137
3.3.5	Dalše wotchilenjarče Frencla wot džensnišeje standardneje řeče w distribuciji <i>e</i> a <i>o</i>	140
3.3.6	Zjeće k změnje <i>e</i> > <i>o</i> w bazisowych morfemach.....	142
3.4	Kontinuowanje *-ě.....	142
3.4.1	Relevantne pozicije za *-ě.....	143
3.4.2	Refleksy za *-ě.....	144
3.4.3	*-ě w lok. sg. m./n. a nom./ak. du. n. z twjerdym wukoncom zdonka (<i>'w domje/-i'</i> ; <i>'we woknje/-i'</i> ; <i>'dwě woknje/-i'</i>).....	145
3.4.4	*-ě w dat./lok. sg. a nom./ak. du. f. z twjerdym wukoncom zdonka (<i>'k žonje/-i'</i> , <i>'na horje/-i'</i> , <i>'dwě rybje/-i'</i>).....	150
3.4.5	*-ě w gen. sg. a nom./ak. pl. f. z mjehkim wukoncom zdonka (<i>'duše/-ě/-i'</i> , <i>'zemje/-ě/-i'</i> , <i>'kosće-ě/-i'</i> , <i>'myše/-ě/-i'</i>).....	157
3.4.6	*-ě w nom./ak. pl. m. z mjehkim wukoncom zdonka (<i>'tečriwje/ćriwi'</i> , <i>'kamjenje/kamjeni'</i>).....	160
3.4.7	*-ě wadwerbialnych formach adjektiwow.....	163
3.4.8	Kontinuowanje *-bje.....	166
3.4.9	Zjimanje/konkluzije.....	170
3.5	Změna <i>u</i> (< * <i>u</i> , * <i>p</i>) <i>nay</i> (<i>e</i>), <i>o</i>	178
3.5.1	Změna <i>u</i> > <i>y</i> w sufiksu *- <i>np</i> - werbow typa <i>kopnuć/kopnyć</i>	180
3.6	Zhubjenje relevancy zwonka akcenta porno <i>e</i>	182
3.6.1	Zhubjenje relevancy njeakcentowaneho, wuzwukoweho - <i>y</i> porno - <i>e</i>	183
3.6.2	K prašenju neutralizowanja wuzwukoweho - <i>y</i> a - <i>e</i>	191
3.7	Labiowelarizacija * <i>y</i>	192
3.7.1	Labiowelarizacija * <i>y</i> w hornjoserbšćinje.....	192
3.7.2	Wotblyšč labiowelarizacije w spisach Frencla.....	194'
	<i>wuknyć, wuć</i>	194
	<i>wu-</i> , <i>wysoki</i>	195
	Labiowelarizacija * <i>y</i> po * <i>u</i> (< * <i>l</i>).....	197
	Labiowelarizacija * <i>y</i> po <i>b, p, m</i>	200
3.7.3	Zjeće.....	205
3.8	Staw wurjekowanja * <i>ch</i> w nazwuku morfemow.....	207
3.8.1	Zjeće.....	214
3.9	Staw wurjekowanja twjerdeho * <i>l</i>	215
3.10	Kontinuowanje * <i>t'</i> po <i>š</i>	217
3.11	Změna <i>dš, tš</i> a <i>dć, tć</i> na šowje morfemow > <i>ć</i>	220
3.12	Změna <i>w</i> > <i>y</i>	222
3.12.1	Zjeće.....	230
3.13	Zjeće: fonetika.....	231

3.13.1	Kontinuity a diskontinuity mjezy Fr 1670 do Fr 1706 pod aspektem fonetiki.....	232
3.13.2	Prašenje čěského a pělského wliwa na fonetiske zjawy we Fr 1670 do Fr 1706.....	234
3.13.3	Cylkowe hodnoćenje fonetiskeho systema w spisach Frencla.....	237
4	Morfologija.....	239
4.1	Wosebitosće we wobłuku werbalneho systema.....	239
4.1.1	Koncowkal. wos. sg. prez.....	239
4.1.2	1. wos. du. werbow (formy na <i>-oj/-ojvs. -ej</i> akontinuanty <i>*-vě</i>).....	240
4.1.3	3. wos. pl. prez. werbow <i>a-</i> a <i>e-</i> konjugacije.....	240
4.1.4	Mormy werba w sg. n.....	245
4.1.5	Mormy werba w pl.....	248
4.1.6	Transgresiw prezensa a particip prezensa.....	249
4.1.7	Konjunktiv typapartikla <i>by</i> + Morma.....	250
4.1.8	Prefigowane deriwaty werba 'hić'.....	253
4.1.9	Prezensowy zdonk werbow 'wědžeć' a 'jěšć'.....	256
4.2	Wosebitosće we wobłuku pronomenow.....	257
4.2.1	Krotke formy personalnych a posesiwnych pronomenow.....	257
	Krotke formy personalnych pronomenow 3. wos. sg. 'ho', 'mu', 'ji'.....	258
	Krotke formy posesiwnych pronomenow.....	261
	Zjeće.....	269
4.2.2	Dat. a lok. sg. personalneju pronomenow <i>ja, tya</i> refleksiwneho pronomena.....	271
4.2.3	Nom. personalneju pronomenow 'moj', 'woj' anowše werbalne formy 1 wos. du.....	275
4.2.4	Kontinuanty staršeje formy personalneho pronomena 1. wos. du. (<i>*vě</i>) a wotpowědne werbalne formy na <i>*-vě</i>	276
4.2.5	Kontinuanty demonstratiwneho pronomena 3. wos. du. <i>*tě</i>	277
4.2.6	Instr. a lok. sg. substantiwiskich pronomenow 'won', 'što' a 'što'.....	278
4.2.7	Dalše přepytowane problemy we wobłuku pronomenow (wotkazy).....	280
4.3	Adjektiwy.....	280
4.3.1	Koncowki gen., dat./lok. sg. a instr. f. a nom./ak.) du. adjektiwow, pronomenow a participow.....	280
4.3.2	Instr. a lok. sg. m./n. adjektiwow a adjektiwiskich pronomenow.....	288
4.3.3	Femininumowa koncowka komparatiwa adjektiwow na.....	293
4.3.4	Dalše přepytowane problemy we wobłuku adjektiwow (wotkazy).....	296
4.4	Substantiwy.....	296
4.4.1	Kěncowki gen. sg. a nom./ak. pl. f. z mjechkim wukoncom zdonka ('duše/ě/-i', 'zemje/-ě/-i', 'kosće/'-ě/-i', 'myše/-ě/-i').....	296
4.4.2	Koncowka gen. sg. jednozložkowych maskulinow z twjerdym wukoncom zdonka.....	306
4.4.3	Distribucija koncowkow dat. sg. maskulinow.....	318
4.4.4	Instr. sg. neutrumow na <i>*-bje</i>	323
4.4.5	Lok. sg. femininow z mjechkim wukěncem zdonka.....	324

4.4.6	Šěrjenje „dualoweho/' w nominalnej deklinaciji.....	325
4.4.7	Krćtšenje kćncowki instr. pl. pola adjektiwow, pronomenow a substantiwow.....	328
4.4.8	Substantiwiska fleksija leksema 'žonska'.....	329
4.5	Zjeće: morfologija.....	330
4.5.1	Kontinuity a diskontinuity mjezy Fr 1670 do Fr 1706 pod aspektom morfologije.....	330
4.5.2	Morfologiske wosebitosće jednotliwych pomnikow.....	332
4.5.3	Prašenje čěskeho a pćlskeho wliwa na morfologiske zjawy we Fr 1670 do Fr 1706.....	333
4.5.4	Cyłkowne hćdnoćenje morfologiskeho systema w spisach Frencla.....	335
5	Dalše zjimanja a konkluzije.....	337
5.1	Tendency normowanja w spisach Frencla.....	337
5.1.1	Normowanja na polu ortografije.....	337
5.1.2	Normowanja na polu fonetiki.....	339
5.1.3	Normowanja na polu morfologije.....	342
5.1.4	Dalše tendency normowanja.....	344
5.2	Relevantne dypki předležaceho dźěła za wopisanje stawiznow serbšćiny ..	344
5.2.1	Za wopisowanje stawiznow serbšćiny relevantne aspekty - grafika.....	345
5.2.2	Za wopisowanje stawiznow serbšćiny relevantne aspekty - fonetika.....	346
5.2.3	Za wopisowanje stawiznow serbšćiny relevantne aspekty - morfologija....	348
	Bibliografija.....	354
	Wužiwane skrćtšenki.....	375
	Přiloža.....	377
	Studien zur Sprache Michal Frencl's - Zusammenfassung.....	378